Poštnina plačana v gotovini.

Posamezna številka Din 1.—

ŠTEV. 33. LJUBLJANI, petek, 11. februarja 1927. LETO IV.

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20·—, inozemstvo Din 30·—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO: SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13. TELEFON ŠTEV. 552. UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Boj proti korupciji

Klavrno in žalostno je končal s tako reklamno gesto napovedani boj proti korupciji in danes ve jugoslovanska javnost, da se je končal boj na pesku.

Pa kaj drugega od naših strank ni bilo pričakovati. Že sam začetek boja proti korupciji je to napovedoval. Saj je bilo jasno, da se ta boj ni pričel iz kakega notranjega moralnega ogorčenja, temveč le iz politične špekulativnosti. Z bojem proti korupciji se je hotelo vreči starega Pašića in dokler je bil ta cilj viden, se je tudi boj precej odločno vodil. Ne toliko zaradi pokretašev boja samih, temveč mnogo bolj vsled protektorjev vsega boja, ki so bili glavni nasprotniki Pašića. Toda ko je bil Pašićev padec dosežen, tedaj je postal tudi ves boj proti korupciji odveč in vse delovanje anketnega odbora je odkrivalo le eno skrb, kako vso afero zaključiti, a pri tem vsaj deloma varovati decorum. In v sredo se je to zgodilo. Iz vsega velikanskega hrupa o neizprosnem boju proti korupciji se je porodila le skromna miška, ki pač korupcije nikdar ne bo zatrla, temveč bo veliko preje od nje same požrta.

Vse, kar se danes, po lastni volji ali pa le prisiljeno, prišteva k opoziciji, jaha seveda visokega konja moralne ogorčenosti in z najtežjimi kanoni časopisnih fraz se strelja na one, ki so glasovali proti opozicionalnemu predlogu. Pa tudi to ogorčenje je nepristno in po vrsti vsem strankam odrekamo, da bi se v tej zadevi predstavljale kot nekaj boljšega od drugih. Morejo si mirno podati krive, če je boj proti korupciji končal s podati vse roke, ker vse so več ali manj polomom.

Vse te afere, ki so se obravnavale v ankenem odboru, vendar niso od danes, temveč so že stare in so se izvršile v časih, ko so bili sedanji opozicionalci in radikali v najboljših odnošajih. In kdor ne opazuje naših političnih razmer z zavezanimi očmi, ta ve, da bi SDS, če bi bila v vladi, prav tako glasovala z radikali, kakor so to storili poslanci Jugoslovanskega kluba. In tudi radićevci so imeli že dosti prilike, da z dejanjem dokažejo svojo odločnost proti korupcionistom. Zakaj bi morala sedaj nakrat verjeti javnost, da bi samo zaradi poročila anketnega odbora, če bi jim radikali ustregli v drugih zadevah, izstopili iz vlade? In čisto opravičeno se sme zaklicati tudi Demokratski zajednici, kje je ostal protikorupcionistovski shod v Beogradu?

Boj proti korupciji je mogel biti zmagovit le, če je bil oprt na široke množice naroda. Iz kabinetov, iz odborov, iz kuloarjev ga je bilo treba prenesti v narod in ga proglasiti kot glavno vprašanje. Niti ena stranka ni tega storila, ker je bil ves boj proti korupciji le volivna špekulacija, ne pa resna moralna zadeva. In zato smo videli vsa zadnja leta, kako so po vrsti vse stranke stalno govorile o radikalnih korupcionistih, a kako so vse stranke takoj bile pripravljene na pogajanja z radikali, samo, če so ti bili za nje dostopni.

In rečemo še to, da boj proti korupciji tudi ni mogel biti kaj drugega, ko volivna špekulacija. Vse stranke so od strankarskega boja zastrupljene in niti ena se ne more oprostiti strankarske zaslepljenosti. Vse se oprosti lastnemu pristašu, če je zvest strankar in še nobena stranka ni poklicala svojih ljudi na odgovor, če se jim je očitala laž ali tudi kaj hujšega. Stranke pa, ki ne znajo najprej narediti reda pri sebi, ga tudi ne morejo storiti drugod. In zato je nujno moral končati klavrno ves boj proti korupciji.

Posledica tega zlega konca pa bo, da bo med narodom vera v pravico še bolj padla. Ampak padla bo tudi vera v stranke in splošna apatija volivcev do vseh javnih zadev bo narasla. In mi pravimo, da je prav tako, pa naj se nam stokrat očita defetizem. Proti našemu bolnemu strankarstvu je samo en lek, absolutna odklonitev strank. Naj spoznajo stranke, da so zaigrale vero naroda, naj spoznajo, da niso njih gesla več limanice za narod, temveč da je narod njih namene spoznal in jim odrekel zaupanje.

In ko bodo stranke videle, da se njih vrste manjšajo, tedaj bodo zopet našle pot k dobri politiki. Tedaj bodo morda spoznale, da niso stranke same sebi namen, temveč da so le v službi naroda. Če pa stranke tega ne bodo spoznale, potem bo sama od sebe nastala nova in zdrava stranka in tedaj bomo imeli dobro politiko in boj proti korupciji se ne bo nikdar več končal na pesku.

A. Ž.

Program novega narodnega seljačkega kluba.

Beograd, 11. februarja. Te dni je bilo več sestankov med zastopniki »Hrvatskega seljaškega kluba« in med zastopniki »Črnogorskega poslanskega kluba«, ki so se nanašali na ustanovitev novega narodnega seljaškega kluba. — Konference so se končale s pozitivnim rezultatom. Včeraj zvečer ob 8. se je sestal HSklub, da napravi končni sklep glede ustanovitve novega narodnega seljaškega kluba. Na tej seji so poročali o rezultatih, ki so bili doseženi na skupnih sestankih HSkluba in Črnogorskega poslanskega kluba. Prečitala se je resolucija, ki je bila enodušno sprejeta. Resolucija se glsai:

»Ko so podpisani zastopniki HSkluba in Crnogorskega poslanskega kluba ugotovili, da imata obe skupini enotna naziranja tako glede zunanje kakor glede notranje politike naše države, so konstatirali: 1. da pri nas kmet po razmerju svoje moči napram moči drugih stanov in po svoji tradiciji ni stan, temveč narod. Zaraditega mora biti naša državna politika kmečka politika, če hoče, da bo narodna; 2. da bosta oba kluba v svojem javnem delovanju s stališča veljavne ustave in javnega reda priznavala kot misel vodnico edinstvene državne misli, enakopravnost pokrajin in državljanov neglede na narodnostne posebnosti; 3. da predstavlja največji interes naše države njena gospodarska, kulturna in obrambna moč ter zakonitost kot jamstvo neomajne ljubezni državljanov do domovine. Politika sile, ki nasprotuje veljavni ustavi in zakonom, se mora takoj nadomestiti s politično zakonitostjo, pravičnostjo, človečanstvom ter z resnično svobodo državljanov.

Da bi politika v smeri pravkar naglašenih načel prišla do čim močnejšega izraza v parlamentu, so zastopniki obeh klubov s pooblastilom vodstev svojih strank in klubov soglasno sklenili:

Hrvatski seljaški klub in Črnogorski poslanski klub se združita v Narodni seljaški klub. O tem bo predsedstvo kluba obvestilo predsedstvo narodne skupščine in oba kluba. Dasi pa sta oba kluba zdaj združena v en sam poslanski klub, bosta kot stranki navzlic temu še ohranili svoje strankarske nazive. — V Beogradu, 10. februarja 1927. — Predsednik Hrvatskega seljaškega kluba: dr. Stanko Šibenik. — Predsednik Črnogorskega poslanskega kluba: Mihajlo Ivanović.«

PREDSEDSTVO NOVEGA KLUBA.

Beograd, 11. februarja. Ko je bila sinoči objavljena resolucija o ustanovitvi Narodnega seljaškega kluba, se je klub takoj tudi konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen dr. Stanko Šibenik, za prvega podpredsednika Sava Vuletić, za drugega podpredsednika: Karlo Kovačević, za tretjega podpredsednika pa Nikola Preka. Tajnika kluba sta dr. Nikola Banković in Zagorac. Novi poslanski klub šteje 53 članov. Danes dopoldne bo predsednik dr. Stanko Šibenik obvestil predsedstvo narodne skupščine o ustanovitvi novega kluba.

Po seji je Pavle Radić izjavil novinarjem: »To je začetek zbiranja vseh narodnih sil na pozitivni in času primerni osnovi. To je posebno važno, če primerjamo naše disidentske stranke, ki so vse negativne, ali pa druge stranke, ki so pogosto po svoji konstituciji in po svojem delu med narodom času neprimerne.«

NELEPA REKLAMA.

Beograd, 11. februarja. Bivši minister za kmetijstvo Ivan Pucelj je včeraj izjavil novinarjem: »Slovenec« zadnjih dni je javil, da je bil na predlog ministra za kmetijstvo dr. Kulovca sprejet v proračun za 1927/28 kredit 1 milijona Din za prirejanje razstav v vsej državi. Izjavljam, da je to navadna neresnica, ki je izpuščena v javnost samo zaradi strankarske agitacije v Sloveniji. Kakor se že vidi iz tiskanega predloga za proračun za leto 1927/28, je bila v proračunu sprejeta postavka 1 milijona Din za prirejanje izložb iz vseh poljedelskih gran v državi že v času, ko se dr. Kulovcu še sanjalo ni, da bo minister.

JOVANAVIĆEVCI ZAHTEVAJO SPREJEM V RADIKALNI KLUB.

Beograd, 11. februarja. Velja Vukičević je sinoči po sestanku, ki ga je imel z Uzunovićem in na katerem je stavil svojo ultimativno zahtevo glede povratka kluba Ljube Jovanovića v radikalni klub, sklical svoj klub in tam povedal, kar mu je rekel Uzunović, da naj bi se stavil formalen motiviran pismen predlog, ki naj bi ga potem radikali obravnavali in vpoštevali. Tak akt je bil takoj izdelan in ga je klub Ljube Javanović tudi takoj odposlal predsedstvu radikalnega kluba. V tem dopisu je izrečeno, da je treba že končno skleniti, kaj je s povratkom disidentov v radikalni klub, ker je bilo to vprašanje že davno načeto. Dalje se pravi, da je od rešitve tega vprašanja odvisen tudi nadaljnji razvoj politične situacije. Rešitev mora pasti čimprej, ker klub Ljube Jovanovića hoče biti na čistem o tem, ali se naj smatra v vladi kot poseben klub ali pa kot celina skupno z drugimi radikali. Zahteva se, da naj se takoj skliče radikalni klub in pa glavni odbor stranke, da o tem odloči.

Sedaj čakajo, kaj bodo radikali na ta dopis odgovorili.

KONFERENCA RADIKALNIH PRVAKOV.

Beograd, 11. februarja. Včeraj popoldne je bila v stanovanju Marka Trifkovića dolga konferenca med njim, Uzunovićem, Aco Stanojevićem in Ilijo Mihajlovićem. Po ti konferenci ni hotel nihče dati nobene izjave.

Nesoglasja v vladi

Beograd, 11. februarja. Kakor se je te dni ugotovilo, je položaj današnje vlade jako nesiguren. To pa ne samo zaradi njenih odnošajev do opozicije, ki so prav slabi in nesigurni, temveč še bolj zaradi odnošajev med vladnimi skupinami. Ugotovilo se je te dni veliko nezadovoljstvo v vrstah SLS napram radikalom zaradi raznih vprašanj, posebno tistih, ki se ličejo oblastnih samouprav. SLS je imela tudi čisto določeno stališče glede korupcijske ankete, ki se je zelo razlikovalo od stališča radikalov. Včerajšnja prizadevanja Uzunovića in Marka Trifkovića pa so SLS privedla v čisto drugo smer ter je SLS sprejela stališče radikalov. V resnici je SLS stavila prav isti predlog, kakor so si ga radikali osvojili. SLS je bilo zato marsikaj obljubljeno. Dobila je v raznih vprašanjih koncesije. Zdaj pa nastaja vprašanje, ali bo radikalni klub izpolnil vse te obveznosti napram SLS. To so stvari, ki morajo šele priti. Jako važno je konstatirati, da so mnoga vprašanja še odprta in da morajo postati šele predmet raznih razgovorov in pogajanj med SLS in radikali.

Med tem pa, ko je položaj že s te strani nejasen, nastaja za današnjo vlado negotovost glede odnošajev med radikali in med disidenti Jovanovićevega kluba. V vrstah kluba Ljube Jovanovića so nezadovoljni, ker se zavlačuje rešitev njihovega vprašanja. Radikali sprejmejo nazaj v svoj klub samo šestorico Jovanovićevega kluba, medtem ko se glede ostalih petih poslancev ne morejo odločiti. Nerazpoloženje, ki je zaradi takega postopanja radikalov vladalo že prej, je včeraj dobilo svoj formalni izraz. Prosvetni minister Velja Vukičević, ki je sedaj hkrati načelnik Jovanovićevega kluba, je stavil Uzunoviću ultimativno zahtevo, da se takoj reši vprašanje povratka Ljube Jovanovića v matični klub. Ta korak Velje Vukičevića je zelo zainteresiral politične kroge. Uzunović je skušal to ultimativno zahtevo Velje Vukičevića za ta trenutek še ublažiti. Vukičević zahteva, da se mora vprašanje v 24 urah rešiti. Uzunović je prosil Vukičevića, naj malo potrpi, da bo on sam mogel obvestiti svoje tovariše in da bo videl, kakšno je razpoloženje v vodstvu stranke. Da bi pridobil tudi časa za odgovor, je Uzunović prosil Vukičevića, naj to svojo zahtevo predloži pismeno in jo tudi pismeno utemelji, da bi mogel to zaprosilo hkrati s svojim lastnim predlogom dostaviti radikalni stranki in vodstvu radikalnega kluba. Velja Vukičević še ni dal na to nobenega končnega odgovora. Bržkone bo počakal.

ŠANGAJ PRIPRAVLJEN NA OBRAMBO.

London, 11. februarja. Po vesteh iz Šanghaja se je dosegel sporazum, da se evropske četrti mesta oborožijo in pripravijo za slučaj napada na mesto. Mesto je razdeljeno v štiri pasove. V prvem pasu so postavljene ameriške in japonske čete, v drugem angleške in italijanske, v tretjem in četrtem pa so postavljene čete vseh drugih interesiranih držav. Francozom je poverjena kontrola v področju luke.

BODRERO OSTNE?

Budimpešta, 10. februarja. »Pester Lloyd« javlja po informacijah svojega dopisnika, da na željo nekaterih krogov general Bodrero ne bo odpoklican s poslaniškega mesta v Beogradu.

Nezadržno propadanje Trsta.

Te dni so se vršila v prostorih tržaške trgovske zbornice posvetovanja najodličnejših zastopnikov tržaškega trgovskega in industrijskega sveta o sredstvih in ukrepih, s katerimi naj bi se zopet dalo novih življenjskih sil propadajočemu tržaškemu gospodarskemu življenju. Tem razpravam je prisostvoval tudi novi tržaški prfekt Fornaciari. Predvsem je seveda šlo za vprašanje, kako naj bi se poživil pomorski promet. Kaj se je sklenilo in ukrenilo, ni prišlo v javnost, ali misliti si je lahko mogoče, da je tudi sedaj, kakor še vedno doslej vsem navzočim bila na jeziku, čeprav je morda niso izrekli, tista stara: »Vlada mora pomagati!«

Resnica, je namreč, neutajljiva resnica, da se je v Trstu in Tržačanih marsikaj izpremenilo v osmih letih, odkar je Trst pod Italijo, ali ravno tako pa tudi, da se prav čisto nič ni izpremenila tista pristno tržaška, od vseh bivših avstrijskih vlad v Tržačanu podržavana, da naravnost mu privzgojena duševnost, po kateri mu mora vse dobro in zlo, seveda rajši in v veliko večji meri dobro nego zlo prihajati od zgoraj, od vlade. »Vlada mora pomagati!« Trst je bil vedno punčica v očesu avstrijskih vlad, za Trst so šli milijoni in Tržačan je bil kakor razvajen otrok, kateremu je dobra mamica na Dunaju za njegovo iredentistično cepetanje z nogami pač res tupatam pokazala šibo, pa mu takoj nato z milijonskimi sladkorčki zamašila nakremžena usta.. Pod Avstrijo se je živelo v Trstu tako, da so beraški »fratelli« smatrali Trst za drugo Kalifornijo in se šteli srečni, če jih je tržaška mestna občina sprejela v svojo službo kot — cestne pometače, kar je bilo v ostalem prav lahko, ker bi bil tedaj Tržačan rajši poginil od lakote na ulici kakor pa da bi prijel za metlo cestnega pometača.

Danes je položaj v Trstu popolnoma drugačen!

Italijanska vlada je takoj po odrešenju, v v prvih letih, v resnici žrtvovala težke milijone za Trst, da je ž njimi podržavala navdušenje za domovino, ki se je polastilo Tržačanov ob »odrešenju«. Ali Italija nima samo Trsta, kakor ga je imela štiridesetmilijonska Avstrija, temveč celo vrsto drugih velikih pristaniških mest, ki so videla v Trstu vedno le nevarnega, najnevarnejšega tekmeca in so komaj čakala, da pride pod Italijo, da se mu odvzame, kar ima preveč, in se njegova usoda izenači z njihovo. In za Trstom je prišla tudi še Reka, sestradana, izmozgana do skrajnosti! Kako naj torej sedaj italijanska vlada nadomestuje v polni, enaki meri dobro mamico dunajsko, ki je s polnimi rokami obsipala Trst, svojega edinca, z vsemi mogočimi dobrotami, dočim napram rimski vladi izteza svoje mršave ročice cel kup enakih nebogljencev, kateri se ob vsem tem tudi še sklicujejo na svoje prvorojenstvo in na neutajljivo dejstvo, da je Trst živel v izobilju ko so se morali vsi ostali boriti z bedo. Tudi če bi mogla in hotela rimska vlada trošiti za Trst razmeroma toliko, kolikor je trošila Avstrija, bi ne smela storiti tega zaradi ostalih italijanskih velikih pristanišč, za katera vsa skupaj ni Italija žrtvovala toliko, kolikor je žrtvovala Avstrija za sam Trst. Zato pa se je italijanska vlada, ko je že storila toliko, da je upravičena ljubosumnost Benetek, Genove, Livorna, Napoljja, Palerma, Barija in Jakina že dosegla vrhunec, morala prepustiti Trst njegovi usodi, to se pravi, da mu je odtegnila one izredne podpore, ki mu jih je dajala v prvem povojnem času, in pustila, da si Trst sam išče načina in sredstev za razvoj svojega gospodarskega življenja. Sklenila je zanj ugodne tarifne pogodbe, usmerila nanj promet iz zaledja, prepustila mu razmeroma veliko število rednih plovnih linij in še marsikaj takega, ali sedaj naj Trst dela sam, kakor delajo sama vsa ostala italijanska pristanišča. Zgodilo se je celo, da je izročila vse napravne, za katere je Avstrija žrtvovala vsako leto milijone in milijone, svobodno luko, glavna skladišča, zasebni upravi, s čimer seveda odpadejo vsi državni prispevki za te za tržaški promet najvažnejše naprave. Tako je danes Trst izenačen z Benetkami, Genovo, Livornom itd. pa naj živi kakor zna in more!

Tržaški promet, ki si v prvih dveh letih po vojni zaradi neurejenih razmer v zaledju, nikakor ni mogel oopomoči, se je pozneje hitro razvijal in je v letu 1924 dosegel skoraj popolnoma številke največjega svojega predvojnega razmaha. Od leta 1924 dalje pa je začel zopet padati, v začetku polagoma, pozneje pa čim dalje bolj občutno, tako da pravkar preteklo leto 1926 izkazuje nič manj nego 700.000 ton manj nego predidoče leta 1925. Sedemdeset tisoč vagonov porazdeljenih na 300 delovnih dni, pomeni, da je izgubil Trst v letu 1926 napram predidočemu letu nič manj nego 233 vagonov prometa na dan. Tako je potem mogoče razumeti sedanji položaj v tržaškem pristanišču, kjer se dogaja, da se izkrca v enem dnevu komaj po par vagonov, da je svobodna luka mrtva, da pristaniško delavstvo brez dela in seveda tudi brez zaslužka podpira zidove hangarjev, da neštete družine jedo samo po enkrat na dan, da se oglaša že pravcata lakota in da so deložacije najemnikov na dnevnem redu, ker ljudje nimajo, da bi plačevali najemnino.

O trgovini se danes v Trstu sploh ne more več govoriti. Lesna trgovina je popolnoma mrtva. Skladišča so polna, prodaje pa nič, ker bi trgovec, če bi hotel prodajati, moral prodajati z občutno izgubo. V Trstu, ki je bil v svojih časih glavno prometišče za kavo in sladkor, danes ne dobite niti par vagonov sladkorja in kava gre v zaledje po drugih potih. O žitni trgovini niti govora. In tako v vseh ostalih panogah. Trst je danes v resnici le še trg za svoje neposredno ozadje, komaj tja gori do Postojne; reško dolino in vzhodno Istro mu je vzela Reka.

Da je položaj skrajno kritičen, je najboljši dokaz dejstvo, da je celo tržaški »Piccolo«, ki je bil v svojem fašistovskem papeštvu vedno bolj papeški od samih fašistovskih listov ter je zatiskal vedno obe očesi in obe ušesi, da ne bi videl in slišal kar se dogaja pod edino zveličavnim fašistovskim režimom, sedaj začel popolnoma odkrito razpravljati o gospodarski krizi ki je legla na Trst, in iznašati na dan stvari, o katerih bi se še pred kratkim ne bil upal črhniti niti besedice. V današnji svoji številki navaja »Piccolo« naslednje vzroke sedanje težke krize:

»Strahovita konkurenca Hamburga, gospodarska obnova Nemčije, negotovi trgovinski in fin. položaj nekaterih držav tržaškega zaledja, nestalnost italijanske valute, prizadevanje jugoslovanske mornarice, da bi se osamosvojila od tuje tonelaže, obnovitev delovanja reške luke, usmerjenje nekaterih struj srednjeevropskega prometa proti drugim izhodiščem ter tehnične in tarifne težave, ki se ne odpravijo.« In potem sledi dolg, dolg članek, v katerem se poudarja, kako velikanskega pomena je Trst za italijansko gospodarsko ekspanzijo v Podunavju in na Balkanu, kako delajo krivico Trstu tisti, ki hočejo, da naj si sam s svojimi močmi ustvarja svojo bodočnost, ko je vendar po svetovni vojni Italija stopila na mesto Avstrije, kar se tiče Trsta in njegove naloge kot izhodišča na morje za vse njegovo razsežno zaledje, torišče italijanske gospodarske ekspanzije, kako so s sedanjo težko krizo, ki jo preživlja Trst, enako težko prizadeti splošni italijanski interesi, češ ker mrtvilo v Trstu pomenja tudi mrtvilo za italijansko ekspanzijo v tržaškem zaledju.

S silnim ogorčenjem zavrača »Piccolov« člankar očitek »avstrijske gospodarske duševnoslti v Trstu« in pa onega, da Trst iz svoje inicijative ni nič ali skoraj nič storil za povzdigo svojega gospodarskega položaja, ter navaja v protidokaz, kako se je vse tržaško gospodarsko življenje moralo po vojni popolnoma obnoviti in se je med drugim doseglo ravno s tržaškim sodelovanjem, da je Italija danes, kar se tiče zgradbe novih ladij, glede števila na četrtem, glede splavljene tonelaže pa na drugem mestu med vsemi državami sveta, ker so tržaške ladjedelnice dale dve tretjini vse tozadevne italijanske proizvodnje. Zamolčuje seveda državno podporo.

Ko je že zagrmel proti kampanilizmu in provencijalizmu ostalih italijanskih pristanišč, izzveneva končno članek, seveda ne očitno, da bi se mogla zopet očitati avstrijska duševno«, pač pa med vrstami, v ono večno: »vlada mora pomagati!«

Ali kako naj pomaga vlada?

Kako naj vlada obori konkurenco, ki jo dela Hamburg Trstu? Ali bo rimska vlada ustalila trgovinske in finančne razmere v državah tržaškega zaledja? Ali naj gospod Mussolini ukaže Jugoslaviji, da ne sme graditi svojih ladij in jih uporabljati za svoje potrebe? Ali naj da zapreti reško luko, da ne bo odvzemala prometa Trstu? Kako naj usmeri srednjeevropski promet v Trst, če so mu druge smeri ugodnejše in prikladnejše? Vse, kar more storiti rimska vlada, je edino to, da odpravi obstoječe tehnične in tarifne težave, če ne bo prehudih protestov s strani ostalih italijanskih pristanišč, a kar se tice ustanitve valute, je pa tudi treba priznati, da lira, če ji niso pomagala vsa dosedanja naravnost v nebo kričeča nasilna sredstva »gospodarske bitke« z njenimi življenjskimi omejitvami, kakor jih ni bilo niti v vojni, ter posojili in prisilnimi dajatvami, ne bo nikdar ustaljena. In tako se mora priti do logičnega zaključka: če ni mogoče odpraviti vzrokov krize, je kriza sama neodpravljiva! Trst je potemtakem izročen svoji usodi: postopnemu propadanju.

Stari Tržačani, ki se ne morejo vživeti v današnji položaj Trsta, govore sicer pretirano, ali odkrito o bodočem Trstu — ribiški vasi!

Politične vesti.

= **Seja Narodne skupščine.** Včerajšnja seja se je pričela z enourno zamudo, da se tudi v tem pogledu dokaže, da je ostalo vse pri starem. Za sejo je vladalo precejšnje zanimanje. Po običajnih formalnostih je predsednik skupščine javil, da je anketni odbor predložil svoje poročilo. Nato je samostojni demokrat Svetislav Popović zanteval, da se otvori o poročilu anketnega odbora takoj debata. Poslanec je svoj predlog obširno utemeljeval. Vladna večina pa je njegov predlog odbila. Nato je sporočil predsednik, da pride mesto umrlega poslanca HSS Vandekarja, radičevec Andra Petković. — Posl. Juraj Demetrović je nato predlagal, da sprejme skupščina njegov nujen predlog o pravilnem tolmačenju čl. 1. o volivnih imenikih. Skupščina je njegov predlog sprejela. — Zemljoradniški poslanec Moskovljević je interpeliral predsednika, zakaj ne dela zakonodajni odbor. Predsednik je priznal, da zakonodajni odbor res ne dela, a je obljubil, da bo odboru v kratkem predloženih več zakonskih predlogov. — Železniški minister je nato odgovarjal na interpelacijo o zgradbi železnice Rogatec — Krapina. Dejal je, da je za graditev te proge že vse pripravljeno, da pa se z delom ne more pričeti, ker ni denarja. Novo železnico se bo gradilo s posojilom. — Nato je prešla skupščina na dnevni red in pričela proračunsko razpravo. Kot prvi je poročal v imenu vladne večine posl. Gavrilović. Za njim so podali svoje oddvojeno mišljenje: za SDS posl. Juraj Demetrović, za Demokratsko zajednico Šečerov, za HSS dr. Kežman in za kmetske federaliste dr. Žanić. Seja je bila nato zaključena in se vrši prihodnja danes ob 10. dopoldne.

= **Aca Stanojević — Pašićev naslednik.** Aca Stanojević je prišel v Beograd, da zopet enkrat izravna spore v radikalni stranki. Po poročilih iz Beograda se mu je to tudi v glavnem posrečilo. Pašićevci ko centrumaši so pristali na to, da postane on Pašićev naslednik in da prevzame vodstvo radikalne stranke. Nato bo Stanojević izvedel kompromis med pašićevci in centrumaši in šele nato bo vlada izpopolnjena.

= **Afera notranjega ministra Keudella** zavzema v Nemčiji vedno večji obseg. Vedno nove priče se oglašajo proti Keudellu, da je dejansko pomagal desničarskim pučistom. Preiskava proti Keudellu se vodi s pospešenim tempom in je pričakovati, da bo skoraj z obsodbo Keudella končana. — Bi bilo dobro, če bi si naši poslanci vzeli k srcu, kako v Nemčiji hitro rešujejo obtožbe proti ministrom.

= **Manifest maršala Čangsolina.** Maršal Čangsolin je izdal manifest, v katerem oznanja, da predvsem pobija boljševizem. Obenem opominja vse Kitajce, da naj bodo v občevanju s tujci sicer trdni in odločni, da pa morajo biti tudi pravični in zmerni. Nato obljublja Čangsolin varstvo tujcev, ureditev financ, reformo sodišč, obnovitev reda in očuvanje kitajske suverenosti. Z ozirom na ameriški predlog o nevtralizaciji Šangaja izjavlja Čangsolin, da se njega ta predlog niti najmanje ne tiče, temveč samo maršala Sunčunfanga, ki je guverner Šangaja.

= **Pripravlja se skupna fronta Kitajcev proti tujcem in sicer pod japonskim protektoratom.** Japonski diplomat Gaburi je imel v Mukdenu pogajanja s podgeneralom Čangsolina Jangjutiangom. Med pogajanjem je nasvetoval kitajskemu generalu, da naj severna armada ne nastopa prehitro proti kantonski armadi, ker je zelo verjetno, da pride do skupne kitajske fronte proti tujcem. — Sicer se pa ni na Kitajskem nič izpremenilo. Kantonska armada še ni odgovorila na angleški predlog o nevtralizaciji Šangaja. Protest tujih velesil proti odstavitvi sina Aglena pa je zunanji minister Wellington Vu zavrnil, ker da je bil Aglen kitajski nameščenec in je zakrivil neposlušnost. Aglen je hotel proti temu očitku protestirati, pa ga Vu ni hotel sprejeti.

= **Revolucija na Portugalskem.** Vesti o poteku portugalske revolucije si silno nasprotujejo. Vstaši poročajo o svojih uspehih, vlada generala Carmone pa o svojih. Vendar pa se da iz vseh teh vesti izluščiti sledeče kot verjetno. Vstaja se je začela v Oportu in tu je vse prebivalstvo na strani uporne vojske. Glavni cilj revolucije je odprava neznosne diktature in uvedba republikanskih pravic. Za mesto Oporto so se bili ljuti boji in tujci govore o kupih mrtvecev, ki so ležali po cestah. Vlada poroča, da je Oporto zavzela, dočim poročajo vstaši, da so zmagoviti. Sedaj se vodi glavni boj v prestolici Lisaboni. Vstaši so zasedli arzenal in od tu vodijo boj. Sever Portugalske je očividno še v rokah vlade. — Delavci so se pridružili vstašem in proglasili generalni štrajk. Štrajk se je že pričel izvajati. General Čangmona je nato odgovoril s proglasitvijo obsednega stanja po vsej Portugalski. Ker leži ameriško poslanstvo v bojni črti, so ga morali izprazniti. Angleške in ameriške vojne ladje so odplule v portugalska pristanišča, da zaščitijo svoje državljane.

= **Italijanska križarka »San Giorgio«** odide koncem meseca na Kitajsko. Razven regularnih čet bo imela na krovu tudi oddelke fašistovske milice. — Prepričani smo, da bodo Kitajci takoj prenehali z odporom proti Angležem, kakor zvedo, da bodo imeli proti sebi ne samo Angleže, temveč tudi Italijane in celo fašiste.

= **Kompromisna rešitev angleško - kitajskega spora.** Po poslednjih vesteh iz Hankaua, je kantonski zunanji minister Čen ponovno začel pogajanja s polnomočnim angleškim ministrom O' Malleyem. Kakor poročajo »Times«, je načelni kompromis že dosežen ter je potrebno le, da se tekst sporazuma redigira, nakar bo takoj podpisan. Minister Čen se je zavezal, da kantonske čete ne napadejo Šanghaja, O'Malley pa je v imenu svoje vlade dal izjavo, da se bodo angleške čete, ki so namenjene na Kitajsko, izkrcale v Hongkongu in ne v Šanghaju.

= **Italijanski interesi na Kitajskem.** Milanski »Secolo« dokazuje v uvodniku potrebo italijanske intervencije na Kitajskem ob strani Velike Britanije ter navaja med drugim tudi sledeče vzroke: V Šanghaju se nahaja italijanska banka za Kitajsko, ki predstavlja velike italijanske interese. V Tsien-Tsinu ima Italija trajno koncesijo po italijansko - kitajski pogodbi l. 1902. Ta koncesija šteje 10.000 prebivalcev, med katerimi je mnogo Italijanov, ki so vložili znaten kapital v parobrodne družbe. Italijanski državljani, ki so bili preje avstroogrski podaniki, imajo več milijonov kredita na Kitajskem. Končno pa se nahajajo povsod številni katoliški misijoni- ki se sedaj barbarsko preganjajo in za katere ne moreta ne italijanska vlada in ne italijanski narod dovoliti, da padejo brez obrambe v roke fanatičnih sovražnikov. Ne drži namreč trditev, da Italijani, kot katoliški narod ne čutijo instinktivno dolžnosti, da branijo misijonarje svoje vere, če Vatikan poverja temu ali onemu narodu nalogo, da te misione zaščiti. Radi tega je italijanska intervencija potrebna. Prisotnost varuje interese in ustvarja pravice.

Kratke vesti.

Čehoslovaška dobi v Varni svobodno cono. Na ta način bo bo bolgarsko pristanišče postalo baza za čehoslovaško trgovino na Črnem morju in v Turčiji.

Znane Putilove tovarne v Leningradu nameravajo razširiti obrat in izdelovati poljedelske traktorje. Se tekom tega leta nameravajo izdelati 40.000 traktorjev.

Rusko - nemški dogovor je podaljšan do 1. 1931.

Carnegieva mirovna ustanova odpošlje poleti 30 ameriških novinarjev in publicistov v Evropo, da tu prouče gospodarske, politične in socialne razmere.

Širite „Nar. Dnevnik“.

Ch. Lucieto: 53

Spomini francoskega vojnega detektiva.

33. poglavje.

Richberjeva smrt in njene posledice.

Komaj smo vstopili v salon slaščičarne, ki je bil elegantno opremljen v slogu Ludovika XV., smo zapazili na tleh Richberja v krvi.

Gospod Sarda je držal svoj browning namerjen na starejšega gospoda, ki je izgledal kot kak star nemški znanstvenik s svojo nepočesano brado, nepostriženimi lasmi in velikimi naočniki svetlomodre barve.

Skočil sem h gospodu Sardi in ga vprašal:

— Kaj se je vendar zgodilo?

— Nekaj čisto nenavadnega, mi je odvrnil. V trenutku, ko sem hotel aretirati Irmo Staub, mi je polila obraz s svojim vročim čajem in medtem, ko sem iskal svoj robec v žepu, je izginila.

— Medtem, ko je moj tajnik skočil proti Richebrju, je ta potegnil revolver iz žepa in ustrelil nanj. Zadel ga ni. Bolje je pa zadel moj tajnik, kot vidite.

— In Irma Staub?

— Zbežala je skozi vrata, ki se nahajajo na koncu tega salona in ki se odpirajo na stopnice, katere vodijo v gornja nadstropja. Moji detektivi jo iščejo.

— Dobro, in kdo je ta možak? sem vprašal in pokazal na sumljivo osebo.

— Ne vem, kdo je, toda zvedeli bomo kmalu. Vsekakor je bil v družbi z Irmo Staub in z Richberjem.

— Ali ste ga že preiskali?

— Še ne; najprej ga hočem izprašati.

Gospod Sarda se je obrnil k sumljivemu možaku ter mu dejal:

— Imate potne listine?

— Si, signore.

— Ali mi jih hočete pokazati?

— Con molto piacere!

Potegnil je iz svojega žepa listnico, polno papirjev, ter vzel iz njih potni list na ime Hans Widenau, star 72 let, profesor za tuje jezike, rojen v Zürichu (Švica), sin nemških staršev.

— Vaš potni list je v redu, je omenil gospod Sarda. Neprijetno za Vas je samo, da ste bili v družbi dveh zelo sumljivih ljudi. Odkod jih poznate?

— O, to so navadna kopališka poznanstva. Če človek potuje, se povsod seznanja z ljudmi.

Medtem ko je to razlagal komisarju, mu je ta odvzel njegovo listnico in pregledoval njeno vsebino.

— Kot vidim, mnogo potujete. Po vizumih v Vašem potnem listu vidim, da potujete brez prestanka iz ene države v drugo. Kako mi morete to razložiti?

— Iz ljubezni do potovanja.

— Vsakdo ima drug sport. Toda iz ljubezni do potovanja si ne morem razlagati, kako ste prišli do te listine.

In gospod Sarda je pomolil Hansu Widenauu zemljevid italijanskega generalnega štaba okolice prelaza Sv. Gotharda v merilu 1 : 25.000.

Medtem ko se je možak nervozno zdrznil, sem se na tihem vprašal, kje sem že enkrat videl to glavo.

—O, je odgovoril tujec, to je karta, ki mi služi pri mojih izletih na gore, sem namreč navdušen alpinist.

— Torej pri svojih gorskih izletih podčrtavate z rdečilom naše trdnjave in dohode do njih?

— Ne razumem.

— Boste pozneje že razumeli!

Komisar je nadaljeval s pregledovanjem vsebine listnice in se naenkrat ustavil pri fotografiji, ki mi jo je slednjič pokazal.

— Sedaj pa noben dvom ni več mogoč, je dejal.

— Res je, sem odgovoril, kajti to je prava vohunska listina.

(Dalje prihodnjič.)

Dnevne vesti.

IN ŠE SE NE BODO IZTREZNILI.

»Cillier Zeitung« piše, da so v Mariboru goreči pristaši SDS v soboto že zmagonosno govorili, da je vlada v skupščini padla, ker je ostala s 15 glasovi v manjšini. Tako trdno so verjeli dičnemu esdeesarskemu tisku.

Toda veselje je bilo le kratko, ker je skoraj prišla resnica na dan, da je namreč imela vlada 25 glasov večine.

Niso se prvič zmotili goreči pristaši SDS, ko so verjeli njenemu tisku.

In tudi zadnjič se niso, ker je lahkovernost vnetih strankarskih pristašev prav tako velika, kakor je lahkovestno informiranje strankarskega tiska.

Zato bo pa tudi preteklo še precej vode, predno se bodo slepi strankarji iztreznili. Pa naj jim ostanejo blamaže, če ne morejo biti brez njih.

— **Radio na brzovlakih v Jugoslaviji.** V prometnem ministrstvu proučujejo ponudbo neke domače tvrdke glede uvedbe radioaparatov na naših brzovlakih.

— **Onim, ki nameravajo iti na delo v Francijo.** Izseljeniški komisarijat obvešča vse one, ki se hočejo izseliti v Francijo, da bi tam delali, da je zavladala v francoskem gospodarstvu radi prehitrega dviga franka zopet stagnacija, vsled česar se interesentom zaenkrat odsvetuje, da bi potovali v Francijo.

— **Amnestija.** V ministrstvu pravde so podpisani novi ukazi o pomiloščenju večjega števila obsojencev.

— **Kongres čebelarjev.** Od 8. do 10. julija se vrši v Zagrebu vseslovanski kongres čebelarjev. S kongresom bo združena čebelarska razstava.

— **Listi izžrebanih serij za amortizacijo loterijske 2½% državne rente za vojno škodo.** Definitivna oficijelna lista na 3. žrebanju dne 15. januarja 1927 izžrebanih serij obveznic gornje rente je interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ob navadnih uradnih urah.

— **Porotno zasedanje v Sloveniji.** Za letošnje prvo redno porotno zasedanje so imenovani za predsednike: pri deželnem sodišču v Ljubljani predsednik Fran Rekar, pri okrožnem sodišču v Mariboru dr. Fran Žiher, pri okrožnem sodišču v Celju dvorni svetnik in predsednik dr. Josip Kotnik, pri okrožnem sodišču v Novem mestu pa dr. Jurij Polenšek.

— **Z ljubljanske univerze.** Dr. Aleš Ušeničnik, profesor na teološki fakulteti ljubljanske univerze je pomaknjen v 2. skupino I. kategorije.

— **Pogreb japonskega cesarja.** Povodom pogreba japonskega cesarja se je zbralo na ulicah japonskega glavnega mesta nad 1 milijon ljudi. Oficielnega pogreba se je udeležilo 8000 oseb, med njimi 4000 oficirjev. Religiozne ceremonije so se pričele ob 21. uri. Ob 22. uri je imel novi mikado ob krsti svojega očeta poslovilni govor. Ob polnoči se je odpeljalo mikadovo truplo s posebnim vlakom v 35 km oddaljeno Assakawo, kjer je bilo položeno v torek ob 5. zjutraj v grob.

— **Rubensova 350 letnica.** Iz Pariza poročajo: Povodom 350 letnice smrti Rubensa se pripravlja v Antwerpenu za letos velika proslava.

— **Zobotehniki — krošnjarji v Budimpešti.** V Budimpešti izvršuje razven diplomiranih zobozdravnikov kakih 150 zobotehnikov prakso. Razven teh zobtehnikov je v Budimpešti mnogo zobotehniških asistentov, ki nimajo pravice izvrševati samostojne zobozdravniške prakse, temveč smejo fungirati samo kot asistenti. Te dni pa je prišlo vsled nekega protesta zoper izvrševanje prakse upravičenih zobozdravnikov in zobotehnikov v javnost, da ne nastopajo asistenti samo kot upravičeni zobozdravniki, temveč da izvršujejo prakso takorekoč kot krošnjarji, s tem, da hodijo od hiše do hiše ter iščejo paciente. Izdajajo se za zobozdravnike ter zdravijo ljudi kar na licu mesta. Ker so povzročili ti ljudje že mnogo nesreč, zahtevajo sedaj za izvrševanje prakse upravičeni zobozdravniki in zobotehniki, da ukrenejo pristojne oblasti vse, kar je treba, da se to neha.

— **Strašna eksplozija.** Iz Bruxellesa poročajo: V Valen Wesel-u pri Mollu (provinca Antwerpen) je zletelo v zrak skladišče, v katerem se je nahajalo 1200 kg nitroglicerina. Silna eksplozija je povzročila ogromno materijalno škodo, človeških žrtev ni bilo.

— **V pijanosti ustrelila svojo mater.** Na policijskem uradu v Vilni se je zglasilo te dni mlado dekle Marija Markovna, ki je prijavila službujočemu uradniku, da je prišla vinjena s predpustne veselice ter manipulirala tako nerodno z nabasanim revolverjem, da je ustrelila svojo 60-letno mater. Žena je dobila strel v glavo ter je obležaa na mestu mrtva. Deketa so pridržali začasno, dokler se stvar ne pojasni, v zaporu.

— **Po naključju rešena, da ni bila živa pokopana.** V Brzezanih (Poljska) se je pripetil te dni zanimiv slučaj navidezne smrti. Soproga trgovca Rusa je po konstataciji zdravnikov umrla. Čez dva dni je imela biti pokopana. Ker pa njena hčerka ni mogla priti pravočasno k pogrebu, je bil pogreb preložen na prihodnji dan, medtem pa se je »umrla« gospa zjutraj prebudila ter zlezla z mrtvaškega odra.

— **Usmiljenka zastrupila vsled nepazljivosti štiri osebe.** V Milanu so bili vsled nepazljivosti usmiljenke Luigi-e Capitalio štiri osebe v bolnici klistirane s sublimatom. Vsi štirje pacienti so umrli. Usmiljenka je v prvem hipu pobegnila, nato pa si je premislila, ter se prijavila prostovoljno policiji.

— **Meteor.** Iz Moskve poročajo: V mesto Mogilev - Podolsk je padel te dni ob pozni večerni uri meteor. Po vsem mestu se je razlila bleščeča svetloba. Med prebivalstvom je zavladala silna panika. Ljudje so mislili, da je prišel sodni dan. Na stotine ljudi je padlo na kolena in molilo. Meteor je padel s silnim truščem na neki predmestni trg ter se zapičil globoko v zemljo. Poškodovan ni bil nihče.

— **Obupen čin matere.** V Bartelsdorfu v Šleziji se je odigrala te dni strašna rodbinska tragedija. Žena pismonoše Havlascka je polila v obupu radi večnih prepirov s svojim možem svojo triletno hčerko s špiritom ter ga zažgala. Nato je storila sama s seboj isto. Vsled silnih bolečin pa sta jela mati in otrok kričati iz vsega grla na pomoč. Prihiteli so sosedje, ki so ogenj pogasili, vendar pa sta zadobili mati in hčerka tako močne opekline, da je hčerka par ur nato v bolnici umrla, mati se pa bori s smrtjo.

— **Poravnava, ki je končala z umorom.** H katoliškemu župniku v luksemburškem mestu Rollingenu je prišel te dni mlad človek, ki je živel z župnikom že več let v sovraštvu, z namenom, da bi se ž njim poravnal. Pri tem je prišlo med njima do prepira, ki je končal s tem, da je mladenič župnika ustrelil. Ker je hotela kuharica svojega župnika braniti, je ustrelil nasilnež tudi njo.

— **Trgovci z dekleti v Miskolczu na zatožni klopi.** Te dni se je pričela v Miskolczu glavna obravnava v senzacionalnem procesu zoper trgovce z dekleti. Obtoženi so: bivši šef državne borze dela dr. Franc Szikszay, njegov podrejeni uradnik Melhior Weissberger, lastnica javne hiše v Mezöcsatu in trije agenti, ki so pri Szikszayevih kupčijah posredovali. Vsi so obtoženi radi trgovine z dekleti, Szikszay pa vrhu tega tudi radi zlorabe uradne oblasti. Ker se več važnih prič, od deklet, ki so bila prodana v javne hiše pa sploh nobena ni odzvala povabilu, je bila obravnava preložena na prve dni meseca marca.

— **Radi krožnika juhe.** Neki 49-letni sedlar v Rotterdamu je živel že poldrugo leto v skupnem gospodinjstvu z neko vdovo. Ko je prišel te dni domov, je zagledal v svoji sobi neznanega možakarja, ki je jedel z velikim apetitom krožnik juhe. Kljub temu, da je povedala sedlarju vdova takoj, da je mož njen brat - mornar, ki se je pravkar vrnil z daljšega potovanja po morju, se je sedlar radi dejstva, da je jedel neznanec njegovo juho tako razjezil, da je pograbil škarje ter jel zbadati ž njimi mornarja, kamor je zadel. Na glavi in rokah težko poškodovanega mornarja so prepeljali v bolnico, pobesnelega sedlarja pa v luknjo.

— **»Bubikopf« je hotela imeti.** Neka 12-letna deklica je prihitela te dni z okrvavljenimi rokami in odrezanimi lasmi na orožniško postajo v Chamberyju (Francija) ter izjavila, da sta jo dva neznanca napadla, pretepla in ji odrezala lase. Orožniki in več vaščanov so se podali nemudoma v gorovje, da bi našli zločinca, ki sta po navedbi deklice tjakaj odšla; toda o zlikovcih ni bilo niti sledu. Ko so orožniki deklico po povratku nekoliko bolj energično prijeli, je priznala, da si je vso stvar izmislila, ker je hotela imeti »bubikopf«, ki ji ga pa stariši niso dovolili.

— **Mesto Versailles podedovalo dragocene umetnine.** V Versaillesu se otvori v kratkem nov muzej. Te dni umrla gospa Lambinet je zapustila mestu vse svoje premoženje, 5 milijonov frankov v gotovini in svojo hišo, ki je eno od najlepših in najznamenitejših zgodovinskih poslopij v Versaillesu. Palača je bila nekoč last nekega favorita Ludovika XV. Po testamentarični določbi se ima izpremeniti palača v muzej. Dama je zapustila mestu tudi več znamenitih slik.

— **Samomorilec, ki hoče, da se pije po njegovi smrti na njegovo zdravje.** 34-letni delavec Giovanni Albertini je pobegnil pred Mussolinijevimi pandurji v Pariz. Tam se ga je pa lotilo tako domotožje, da je sklenil izvršiti samomor. Našli so ga s prestreljeno glavo umirajočega v njegovi sobi. Na mizi je ležal bankovec za deset frankov in list, na katerem je bilo napisano: »To zapuščam svojemu najemodajalcu, ki naj pije na moje zdravje.«

— **Čudak v ljubezni.** Te dni je umrl v neki umobolnici na Madjarskem hišni posestnik Mihael Kolossy iz Kispešte pri Budimpešti. Kolossy se je leta 1900 zaljubil v krasno mlado deklico Malvino Marmorstein. Deklica mu je ljubezen vračala. Toda on je bil katolik, ona pa židinja. Fanatični stariši deklice niso hoteli o tem, da bi se njihova hčerka poročila s kristjanom ničesar vedeti in dali so Malvino židu, knjigovodji Arnoldu Gasparju. Odklonjeni snubec si je kupil nato nasproti hiše mladih zakoncev hišo, da je lahko svojo bivšo ljubico vsaj s pogledi užival. Celih enajst let je živel kot čudak. Po cele dneve je bil zaprt v svoji spalnici, v katero ni imel nihče dostopa, niti njegova služkinja ne. Nekoč je opazila služkinja v Kolossyjevi spalnici damsko toaleto iz najfinejšega blaga. V babnici se je vzbudila radovednost. Zvrtala je v vrata luknjo ter jela svojega gospodarja opazovati. Že prvi dan se ji je nudil, nad vse interesanten prizor: videla je svojega gospoda na zofi v najnežnejšem objemu z gospo Gaspar. Potrkala je in Kolossy ji je odprl. Medtem pa je izginila gospa Gaspar kot kafra. Na njene očitke ji je Kolossy stvar pojasnil: dal si je napraviti v Parizu po fotografiji gospe Malvine lutko iz voska, ki je dobila vedno pravtake obleke kot jih je nosila gospa Malvina Gaspar in kadar je dobila kraljica njegovega srca otroka, dečka ali deklico, si je naročil tudi Kolossy iz Pariza otroka iz voska. Tako si je nabavil Kolossy tekom časa razven soproge pet otrok. Celih deset let je živel s svojimi voščenimi lutkami srečno rodbinsko življenje. Ko pa je ljubosumna služkinja stvar izblebetala, se je umešala v idilo policija in psihijatri so ji napravili konec. Kolossyja so utaknili v blaznico, kjer je živel v svoji bolni domišljiji še 15 let v srečnem zakonu s svojo oboževano Malvino.

— **Kakor ti meni, tako jaz tebi.** Neka berlinska tekstilna tvrdka razpošilja ljudem žepne robce ter prilaga, da je stvar bolj enostavna, pošiljkam obenem čeke. Tako pošiljko je prejel te dni tudi neki zdravnik, ki so mu bili robci pač dobrodošli, ček pa ne. Ker pa ni hotel obdržati robce ne da bi jih plačal, je poslal fabrikantu lonček mazila zopet uši ter priložil sledeče pismo: »Potrjujem, da sem prejel Vašo pošiljko žepnih robcev ter se Vam zato zahvaljujem. Obenem Vam pošiljam lonček mazila zoper uši ter Vas prosim, da mazilo vporabite, če bo treba. Mazilo stane 5 mark. Ker znaša Vaš račun prav toliko, so naši medsebojni računi poravnani.«

l— **Opozarjamo na predavanje dr. Josipa Mantuanija o Beethovnovih komornih delih,** ki se vrši na predvečer koncerta Ševčikovega komornega kvarteta, ki bode izvajal tri Beethovnove kvartete. To predavanje, ki ga priredi ravnateljstvo konservatorija in je namenjeno za konservatoriste in tudi za širšo javnost, bo brez dvoma mnogo pripomoglo k lažjemu razumevanju na koncertu izvajanih umetnin. Predavanje se vrši v dvorani Glasbene Matice v Vegovi ulici. Začetek točno ob 6. uri Vstopnina prosta.

l— **Klub esperantistov v Ljubljani** prične z rednim poukom esperantskega jezika danes v petek dne 11. t. m. ob 19. in pol v šentjakobski šoli. Sprejemajo se še novi prijavljenci. Učnina mesečno Din 15, za dijake Din 10.

— **Tečaj o radio - tehniki in njeni vedi,** ki ga prireja Ljubljanski radio klub na tukajšnji realki je teoretično že toliko napredoval, da bo pričel predavatelj, gospod profesor Leopold Andrée v soboto dne 12. t. m. s špecijelno, praktično radiotehniko. Tečaj se bo vršil kakor doslej, vsako sredo in soboto od pol 7. do pol 9. zvečer. Vabimo posetnike, da se predavanj sigurno udeleže. — Radio klub.

— **Vabilo. Podporno društvo železniških uslužbencev** sklicuje za v nedeljo, dne 27. februarja 1927 ob 8. uri zjutraj v prostorih hotela »Strukelj«, Kolodvorska ulica v Ljubljani Občni zbor z dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. določitev podpore in članarine. 3. Volitev novega odbora. 4. Eventuelne spremembe pravil. 5. Raznoterosti. Gg. zaupniki posebno vabljeni.

Union 16. februarja 1927

I. reprezentančni ples

slušateljev ljubljanske univerze

pod najvišjim pokroviteljstvom

Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Velika dvorana izključno za plesalce! Ostalemu občinstvu so rezervirane vse tri stranske dvorane, vsi restavracijski prostori in srebrna dvorana!

Ljubljana.

l— **Otroci in zabava.** Marsikdo se spodtika nad tem, da se prirejajo otroške zabave, češ, razvaja, raztresa se mladina, odvaja od resnosti in učenja. Primerna, otroku prikrojena zabava ne škoduje, samo zbliža otroka in starše, učiteljico in učitelja; vliva novo veselje v enoličnost šolskega delavnika. Otroška zabava naj bo zmerna v času in pripravah. Lepa naj bo, umetniško zaokrožena, uglajena vsaktere podivjanosti ali surovosti, ljubka in prisrčna. Na tej podlagi se zabava Atena s svojo mladino. Od časa do časa jo zbere krog sebe, za Miklavža, v predpustu, v majniku itd. Pravkar vabi Atena na »Predpustno otroško čajanko,« ki bo pustno nedeljo popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Priprosta, neprisiljena zabava, kakor da pride mali Marjan k sosedu na obisk s papirnato čako in leseno sabljico, ali sosedova Metka kot brhka kuharica z maternim krilom, predpasnikom in kuhalnico. Legitimacije in pojasnila vsak dan od 4. do pol 6. v Ortopedskem zavodu, Mladika, pritličje.

l— **Policijska kronika.** Policija je aretirala dve ženski in sicer eno radi razpečavanja ukradenega tobaka, eno pa radi spanja na prostem. Več razgrajačev je ovadenih radi kaljenja nočnega miru, neki Francelj pa radi poneverbe 120 Din. — Dr. Franu Lokarju so neznani zlikovci razbili ponoči 350 Din vredno napisno tablico na Miklošičevi cesti, dr. Vinku Zorcu pa 50 Din vredno tablico na Kralja Petra trgu. Policija beleži en prestopek pasjega kontumaca in dva prestopka cestno policijskega reda.

Maribor.

m— **Občni zbor Udruženja nižjih državnih uslužbencev** v Mariboru se vrši 13. t. m. ob 9. uri dopoldne v gostilni »Kosovo« na Grajskem trgu.

m— **Borza dela** v Mariboru išče: 10 hlapcev, 24 viničarjev, 15 rugerjev, 1 sedlarja, 1 peka, 2 trgovska potnika, več učencev za sedlarsko, mlinarsko, mizarsko obrt, 16 dekel, 4 postrežnice, 10 služkinj, 7 kuharic, 2 gospodinji, 1 vzgojiteljico, 4 pomožne delavke, 2 perici, 1 natakarico, 1 učenko za šivanje.

m— **Ravnatelj mestnega knjigovodstva** g. Rajko Boltavzar je zaprosil za upokojitev. Mestna občina vzdržuje sedaj 44 vpokojencev, 19 vdov in 7 miloščinarjev.

m— **Avtobuspromet v Mariboru.** Za koncesije za avtopromet v mestu in bližnji okolice so prosili trije podjetniki. Stavili so ugodne pogoje.

D[illegible]stlenca [illegible]F[illegible]ha.

Društvo hišnih posestnikov za Ljubljano in okolico je priredilo predvčerajšnjim svojemu predsedniku Ivanu Frelihu ob priliki desetletnice njegovega predsedništva na verandi hotela »Union« slavnostni večer.

Prireditev je bila dobro obiskana, unionska veranda je bila polna, kar dokazuje, da si je pridobil g. Frelih v krogih hišnih posestnikov velike simpatije in ugled.

Slavljenca so sprejeli s ploskanjem.

Po njegovem prihodu se je dvignil podnačelnik društva, hišni posestnik **Avgust Jenko,** ki je pozdravil vse navzoče — imenoma vladnega komisarja dr. Mencingerja, zastopnika zagrebške organizacije polkovnika Čačkovića, tajnika Trgovske zbornice dr. Pretnarja, župana Veseliča iz Ormoža in zastopnike tiska — ter podal besedo prvemu slavnostnemu govorniku, vladnemu svetniku dr. Požarju.

Vladni svetnik **dr. Požar** je orisal v daljšem govoru zasluge, ki si jih je stekel g. Frelih tekom svojega desetletnega predsednikovanja za društvo. Ko je bil izvoljen slavljenec predsednikom, je štelo društvo 180 članov, danes jih šteje okoli 1500, s podružnicami 4 do 5000. Glavna zasluga za to gre g. Frelihu. Ta organizacija je dosegla za hišne posestnike marsikaj. Tudi to je v prvi vrsti zasluga njenega predsednika Frelih. Po prevratu je pobijal en zakon drugega. V kolikor so očuvali hišni posestniki svoje pravice, se imajo v prvi vrsti zahvaliti gospodu Frelihu. Frelih pa ni delal samo z besedo; moral je seči tudi po peresu: Že sedmo leto imajo hišni posestniki v Sloveniji svoje lastno glasilo, čigar duša je Frelih, ki je postal tekom časa strokovnjak.

V priznanje njegovih zaslug so zbrali nekateri hišni posestniki denar za skromno darilce: pisalnik, ki ga govornik slavljencu slovesno izroči.

Za vladnim svetnikom Požarjem so govorili še: polkovnik Čačković, ki je naglašal med drugim, da je Frelihova zasluga, da plačujejo danes hišni posestniki mesto 20 le 12 odstotkov davka, dalje **dr. Pretnar** v imenu Trgovske zbornice, župan Veselič iz Ormoža in dr. Gregorič. Slednji je med drugim naglašal, da bodi organizacija hišnih posestnikov nepolitična organizacija, ki naj zastopa zgolj gospodarske interese hišnih posestnikov.

V svojem zahvalnem govoru je naglašal **g. Frelih med drugim,** da se imajo hišni posestniki za svoje uspehe v borbi za svoje pravice v veliki meri zahvaliti Hrvatom. Slovenci sami smo in ostanemo premalo močni. Končal je z besedami: »Bodite v prvi vrsti hišni posestniki, potem šele pripadniki kake politične stranke!

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 11. februarja: »Ugrabljene Sabinke.« — Red E.

Sobota, 12. februarja ob 15. uri popoldne: »Macbeth.« Dijaška predstava po znižani ceni. — Izven.

Nedelja, 13. februarja ob 20. uri zvečer: »Pri lepi krčmarici.« Ljudska predstava pri znižanih cenah. — Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Petek, 11. februarja: »Nižava.« Gostuje g. Rudolf Bukšek. — Red C.

Sobota, 12. februarja: »Gosi fan tutte.« — Red A.

Nedelja, 13. februarja ob 15. uri zvečer »Grofica Marica.« Ljubska predstava pri znižanih cenah. — Izven.

Dijaška predstava v ljubljanski drami. V soboto, dne 12. t. m. se vprizori v ljubljanski drami Shakespearov »Macbeth« kot dijaška predstava po znižanih cenah. Vse posetnike te predstave opozarjamo, da je začetek tokrat točno ob 15. uri, tako, da je zunanjim udeležencem omogočen odhod z večernimi vlaki. Cene za to dijaško predstavo so znatno znižane.

D'Albert: »Nižava.« Danes zvečer se poje v operi D'Albertova opera »Nižava« z g. Rudolfom Bukšekom kot gostom. Predstava se vrši za red C. Abonenti reda E pa imajo v drami »Ugrabljene Sabinke«.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. Dne 13. t. m. sta v gledališču dve predstavi in sicer ob 15. uri popoldne »Grofica Marica« v operi in ob 20. uri v drami Goldonijeva komedija »Pri lepi krčmarici«. Cene za obe predstavi so znižane — ljudske.

Narodno gledališče v Ljubljani pripravlja za bližnjo bodočnost tri slovanska dela in sicer vprizori drama v drugi polovici tega meseca Begovičevo dramo »Božji človek«, opera pa pripravlja z vso vnemo premijero slovenske opere »Tajda«, delo skladatelja patra Hudolina Sattnerja. Takoj za »Tajdo« pa pride na oder opera poljskega skladatelja »Eros in Psihe«.

Ševčikov komorni kvartet iz Prage, ki koncertira v Ljubljani v torek, dne 15. februarja 1927 ob 20. uri v Filharmonični dvorani ima na svojem sporedu tri najlepše Beethovnove godalne kvartete in to iz treh različnih dob nesmrtnega skladatelja. Godalni kvartet v b-duru, op. 18, št. 6 spada v mlajšo dobo umetnikovega utvarjenja. Godalni kvartet v es-duru op. 74, ki je brez dvoma ena najpopularnejših Beethovnovih skladb, znana po vsem svetu pod imenom »Harfenquartett«, je komponiral umetnik v svoji moški dobi, ko je bil na višku stvarjenja. Tretji godalni kvartet op. 131 pa spada med najzrelejša, da med zadnja dela umetnika. Ime skladatelja in pa naravnost velikanski sloves Ševčikovega kvarteta nam jamčijo za prvovrsten umetniški užitek. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Domače sredstvo zoper gripo.

Prejeli smo:

Gospod urednik!

Sočutje do trpečega ljudstva, posebno pa do starišev mi veleva, da Vam sporočim najzanesljivejše, najboljše, najcenejše zdravilo zoper bolezen gripo ali špansko.

Torej najceneje in najboljše zdravilo za to bolezen je lipov čaj z medom. Evo dokaza: Imel sem vseh pet otrok bolnih na gripi. Otroci so pili samo imenovani čaj ter tekom petih dni popolnoma ozdravili. Zavžili pa niso nič drugega kot vedno le vroč lipov čaj z medom ter lahka jedila.

Ker sem čebelar, rabim med doma v hiši, pri vseh obolenjih, kakor pri boleznih v grlu, prehlajenju, pljučnici, pri boleznih v prsih in tudi pri zaprtju črevesa. Za vse rabim le primeren čaj z medom. S tem čajem se pozdravi človek hitreje kot pa z raznimi zdravili.

Ker je to za občo korist, naj priobčijo še drugi slovenski listi. F. M., čebelar.

Sport.

Pevsko društvo »Grafika« priredi v začetku meseca marca t. l. v državnem zdravilišču na Golniku koncert pod vodstvom svojega pevovodje g. prof. Gröbringa v prid tamkajšnjim bolnikom. Ob tej priliki bo imenovano društvo obiskalo tudi grob svojega člana in člana »Sportnega kluba Ilirija«, pokojnega Učak-a Franceta, ki je pokopan v Križah pri Tržiču. Sportni klub »Ilirija« pričakuje mnogoštevilne udeležbe sportnikov, osobito Ilirijanov, ker bo to obenem tudi najlepši popoldanski izlet. Za polovično vožnjo bo preskbljeno. Dan in odhod javimo pravočasno.

Kolesarstvo. Kolesarski Savez kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev razpisuje za 20. februarja t. l. izredni občni zbor ter vabi k udeležbi tudi vse klube Jugoslavije, kateri dosedaj še niso bili včlanjeni v Savezu. Kolesarski klubi Slovenije tvorijo pretežno večino, je nujno potrebno, da se za ta izredni občni zbor pripravijo ter določijo nadaljne smernice. Vsled tega vabi podpisani vse kolesarske klube Slovenije, posebno tudi one, kateri do danes še niso včlanjeni v Savezu, da se udeleže skupnega sestanka s poljubnim številom klubovih članov oziroma delegatov, kateri se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne v restavraciji »Zvezda« v Ljubljani. Klubi kateri se tega važnega sestanka ne udeleže naj pošljejo pismeno pojasnilo z točnim poročilom, iz katerega vzroka se ne udeleže sestanka. — Za K. P. S. Rud. Zalokar.

Nedeljske drsalne tekme na drsališču SK Ilirija. V nedeljo, dne 13. t. m. se vrše na drsališču SK Ilirija sledeče drsalne tekme: Peta tekma za prehodni pokal dr. Fuchsa, dalje juniorska tekma za gospode in bržčas damska tekma za prehodni pokal JZSS za one dame, ki se je preteklo nedeljo niso mogle udeležiti. S temi tekmami je zaključen letošnji drsalni program.

Ustanovitev težkoatletskega kluba v Ljubljani. SK Ilirija je ustanovil težkoatletsko sekcijo, da ustreže želji večjega števila sportnikov-članov, ki nameravajo gojiti to panogo sporta. V Ljubljani je bilo do zadnjega časa opažati nekak predsodek proti težki atletiki, ki pa izvira zgolj iz nerazumevanja, saj saj imajo povsod drugod že desetletja take klube, ki so vzgojili izboren materijal, ki se je tudi pri mednarodnih tekmah uveljavil na primer v Zagrebu. Za načelnika je izvoljen g. E. Kandare, za trenerja pa g. A. Kos; vežbanje se vrši vsak torek in četrtek v podzemlju kavarne Evrope od pol 7. do 8. ure zvečer. Pri teh prilikah se vrši tudi vpisovanje novih članov. Klub poseduje po zaslugi g. ing. Bloudeka najmodernejšo ročko in par Bohlig-ročkov in bo svoj inventar v najkrajšem času spopolnil. Vežbalnica je svetla in zračna. Poleg dviganja ročkov se bo otvoril kurs za rokoborbo (rimsko-grški stil) in boks.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju ima brezdvomno Avstrija. Pri tekmah za svetovno prvenstvo v Davosu si je namreč priboril Dunajčan ing. Böckl že v tretjič zaporedoma naslov svetovnega prvaka, pa tudi drugo in tretjo mesto sta zasedla Avstrijca dr. Preisecker in K. Schäfer. Šele naslednja mesta so zasedli Švicar Gautschi, Anglež Page, Dunajčan Wrede in Berlinčan Härtel.

BORZE.

Ljubljana, 10. februarja. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vredote: Investicijsko 82.50—84, Vojna škoda 0—339, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195—198, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 99—100, Prištediona 920—0, Kreditni zavod 170—180, Strojne 80 do 0, Trbovlje 380—0, Vevče 120—0, Split cement 725—0 Stavbna 55—65, Šešir 104—0. — Blago: Tendenca v lesu mirna, v deželnih pridelkih mlačna. Zaključena sta bila 2 vagona lesa.

Zagreb, 10. februarja. Devize: Newyork ček 56.75—56.95, Pariz izplačilo 223.625 do 225.625, Švica izplačilo 1094—1097, Praga izplačilo 168.3—169.1, London izplačilo 276 do 276.80, Amsterdam izplačilo 2277—2283, Dunaj izplačilo 801—804, Berlin izplačilo 1349.75—1352.75, Italija izplačilo 243.63 do 245.63.

Curih, 10. februarja. Beograd 9.135, Newyork 520 in ena šestnajstinka, London 25.225, Dunaj 73.2875, Berlin 123.223, Varšava 58, Pariz 20.425, Sofija 3.75, Praga 15.40, Bukarešta 2.90, Budimpešta 91, Milan 22.45.

Neprijeten doživljaj hude žene.

Te dni se je pripetil v Berlinu nenavaden slučaj.

Neki trgovec, vitez copate, ki ga njegova Ksantipa grdo šikanira, je prišel v gostilno na kozarec piva. Prisedel je k mizi, pri kateri sta sedela dva okoli 40 let stara moža zaupljive zunanjosti, ki sta se pogovarjala o religioznih stvareh, med drugim tudi o izganjanju hudiča. Na podlagi njiju konverzacije je prišel vrli trgovec do zaključka, da mora biti tudi njegova žena od hudiča obsedena. Doslej si namreč ni vedel razlagati, zakaj mu odvzame njegova žena skoraj ves denar, zakaj je vedno tako čmerna in huda in zakaj mu ne da nikdar vežnega ključa. Sedaj pa je bil prepričan, da mora biti obsedena od hudiča. To svojo domnevo je zaupal neznanima možema ter ju vprašal, če bi si upala iz nje izgnati hudiča. Moža sta bila takoj pripravljena. Dogovorili so se, da prideta moža prihodnje jutro v trgovčevo stanovanje. Res sta prišla, toda mnogo pred dogovorjeno uro, namreč že ob petih zjutraj. Trgovec se je ustrašil. Prosil ju je, da naj počakata pred vratmi, nakar se je oblekel ter se podal ž njima v bližnjo gostilno, da bi se napil poguma. Pili so do devetih zjutraj. Ker trgovec še vedno ni bil dovolj pogumen, sta šla moža sama k njegovi ženi. Predstavila sta se ji kot znanca njenega moža ter začela ž njo govoriti o verskih stvareh. Nenadoma sta jo pritisnila k zidu, rekoč da bosta izgnala iz nje hudiča. Nato sta jo vrgla na kolena, potem sta jo pa položila na tla. Eden jo je prijel za glavo, drugi za noge in jela sta vleči vsak na svojo stran, da je žena kričala, kolikor je le mogla. Končno sta jo položila na klop ter jo jela neusmiljeno pretepati po zadnji plati. Ker je od bolečin kričala, da se jo je slišalo po vsej hiši in na ulico, je prihitela neka soseda. Izganjalca hudiča pa sta ji svetovala, da naj takoj izgine, sicer bosta izgnala tudi iz nje hudiča.

Žena je tekla na policijo. Vsled tega so prišli »obsedenki« na pomoč štirji krepki policijski stražniki, ki so povabili izganjalca hudiča uljudno, toda energično s seboj na policijo. Tam so ugotovili, da sta pobegnila možakarja par dni preje iz blaznice. Zato so ju ekspedirali nemudoma nazaj. Nato so se pobrigali še za nesrečnega zakonskega moža. Našli so ga v gostilni, kjer je pil trinajsti vrček in čakal na rezultat izganjanja hudiča. Hudobni jeziki pravijo, da je prišlo tega dne med njegovo ženo in njim do takih scen, da se zdi, da je žena res od hudiča obsedena.

M. Elder:

Odrezani lasje

»Čuješ, Drago, kaj bi rekel k temu, če si dam ostriči lase na bubifrizuro?«

»Malo pozno prideš na to misel! Sedaj, ko si najbolj neumne pustijo že lase rasti!«

»Boljše je pozno, kakor pa nikoli. Sicer pa pretiravaš. Bubifrizura se bo najbrže obdržala.«

»Pri divjakih...«

»Ne, pri nas. Le oglej si vse moje prijateljice in to celo najstarejše... Lepa gospa Poulardova...«

»Smešna oseba, ki je dekoltirana do bogvekam, krila ima komaj do kolen!«

»In Fernande, Marcelle, Jojo...«

»Male lahkoživke.«

»In gospa Sideracova, ki je stara 56 let

»Ki pa se obnaša, kakor 25-letna: O, poznam te zrele resne dame z obritimi vratovi! Kar navajaj mi jih kot vzgled!«

»Če bi kdo tebe poslušal, potem bi verjel, da nobena dostojna ne nosi bubifrizure! Toda z dostojnostjo ni tako, kakor s Samsonovo močjo. Dostojnosti ne merimo po dolgosti las!«

»Tega ne, sodimo pa po tem okus.«

»Okus? O, ta je izvrsten. Bubifrizura je mladostna, krasna, graciozna, pripravna, praktična...«

»No, in?«

»Sklenila sem torej, da grem k brivcu.«

»Ti?«

»Jaz!«

»O, to bi pa rad videl, resnično, rad bi videl!«

»No, dobro! Videl boš!«

»Oprosti, da se smejem! Milostljiva gospa z bubifrizuro! Kakor naša hišna?«

»Da, Ginette je moderna in prav dobro ji pristoja.«

»O ne! Še daleč ne! Prepovem ti, da bi si dala odrezati lase. Velikega sina imaš. Nočem, da bi izgledalo, kakor da vodim kako kokoto roko v roki, kadar odideva na izprehod.«

»Misliš resno svojo prepoved? In kaka kazen mi grozi?«

»Ločitev, seveda.«

»To bi bil senzacionalen proces.«

»Kar smej se, draga moja, smej se, kolikor te veseli. Pred sodiščem se ne boš smejala.«

»To pa postaja resna stvar.«

»In ti veš, da nimam navade govoriti kar tako v zrak. Prepovem ti bubifrizuro, če ne, se ločiva.«

»Dobro, dragi moj.«

Kljub temu odločnemu tonu moramo priznati, da je gospa Cottepare še vedno premišljevala, ali naj si da odrezati lase. V začetku je bil njen načrt še negotov, po pogovoru z možem pa se je pričel radi ovir utrjevati. Žena se vedno podaja možu, če zna ta popuščati. Odpri ji vrata in svet je ne bo mikal več. Toda gospod Cottepare je imel predsodke, bil je v skrbeh za svoje zakonske pravice in trmast. Gospa Cottepare je bila trdno odločena, da žrtvuje svoje lase, obotavljala pa se je le radi moževe grožnje.

»Toda to je že neumno!« si je mislila. »To so besede, ki jih reče kar tako, da straši z njimi. Dobri možiček se je vse preveč navadil sedanjega življenja. On se ne bo dal ločiti. Res je trmast, svojeglav, impulziven in vedno pripravljen za najskrajnejše... Eh, bomo že videli!«

Teden dni kasneje je pričela gospa Cottepare ponovno »vrtati«. Še vedno je imela svoje mehke, svetlorujave lase, zvite v dolgo debelo kito. Mogoče je pričakovala, da bo mož pohvalil lepoto njenih las ter naglasil, kako neumno bi bilo, če si jih da odrezati. To bi bilo zelo pripravno in bi odločevalo. Toda mož ni opazil tega. Njen odpor ga je pričel dražiti. Ponovil je svojo grožnjo in prisegel pri vseh bogovih, da se da ločiti. Družina se bo raztepla v vse vetrove in vsak posamezni bo zapadel bedi! »Princip je princip, kaj ne? Njega se ne da spreminjati.«

Gospa Cottepare je molčala, naslednjega dne pa je izročila svoje lase brivcu v roke.

Priznati moramo, da je gospa zvečer stopila v svoje stanovanje z nenavadno skromnostjo. Moža še ni bilo doma in imela je dovolj časa, da si je mogla ukrotiti v svoji sobi kratke lase, ki so bili le preveč bujni. Gospa Cottepare je bila pogumna in pametna in nočemo iti tako daleč, da bi rekli, da je obžalovala izgubo svojih las, ko se je občudovala v zrcalu.

Posedla sta k večerji. Mož jo je pričakoval, buleč glavo v časopis. S tresočo roko mu je ponudila juho.

»Pazi,« ji reče, »prevrnila boš krožnik. Kaj se treseš?«

Nato bi ga kmalu sam prevrnil, ker si je opekel prst. Zaklel je, pihal in se razgrel v živahnem zabavljanju črez politiko, ki škoduje gospodarstvu. Obsojal je popuščanje in neodločnost uvedenega sistema. To je konec družine, splošne morale in družbe.

»Ali vidiš vsaj sedaj,« je pripomnil, »kam bi prišli, če bi ti dovolil bubifrizuro?«

Zelo zadovoljen je bil s polnjenimi artičokami, ki jih je med jedjo vneto hvalil, ter si ji hponovno nalagal na krožnik. Gospa Cottepare je prebledela in se je trudila, da skrije svojo glavo za luč. Toda mož se je pomiril v govoru, ko je trenutek kasneje hvalil jed iz pečenih jabolkov à la russe in smetane. In potem? Potem si je prižgal cigaro in se udobno stegnil v svojem naslonjaču, položil noge na pručico in zopet razvil svoj časopis.

Prepuščena sama sebi, se je gospa Cottepare opogumila, pričela hoditi po sobi in točiti možu liker. Sedla je h klavirju in kmalu jo je pričel mož polglasno spremjati Nato je vstal, stopil k njej in zazehal:

»Pojdiva spat,« ji je rekel, »jutri imam še mnogo dela!«

Gospa Cottepare je zaprla klavir. »Kar pojdi,« mu je rekla, »jaz pridem tako za teboj.« Istočasno pa si je mislila: »Ali se izplača radi vas moških imeti toliko skrbi, ko ste pa slepi v svoji samozadovoljnosti?«

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.
ZAHTEVAJTE PONUDBO!
Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

„GROM“ CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDICIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.
Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon int. št. 45-4.
PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.
Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.
Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le
GRITZNER in ADLER

GRITZNER in ADLER
za dom, obrt in industrijo v vseh opremah.
Istotam pletilni stroj DUBIED
Pouk v vezenju brezplačen.
Večletna garancija
Delavnica za popravila.
Nizke cene, tudi na obroke.
Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

MALI OGLASI.
Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Proda se cenc kompletni nemško-angleški slovar in nekaj angleških knjig. — Naslov pove uprava Nar. Dnevnika

Ullstein's Weltgeschichte 6 knjig, elegantno vezane, za Din 1200. —na prodaj. Naslov v upravi

Sostanovalca iščem. 170 Din mesečno. Kje, pove uprava tega lista.

Oddam sobo za 2 gospoda. Električna luč. Kje pove uprava tega lista.

Premog - čebin Wolfova 1/II. - Telef. 56

Kroje za maske po vseh slikah izdeluje Krojna šola, Stari trg 19.

OGLAŠUJTE V NARODNEM DNEVNIKU!

Izdajatelj: Aleksander Železnikar. — Urejuje Vladimir Svetek. — Za tiskarno »Merkur« odgovarja Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.